

ZPRÁVY
ČESKOSLOVENSKÉ
SPOLEČNOSTI ENTOMOLOGICKÉ
PŘI ČSAV

4

23

1987 - ČERVENÁ KNIHA ČSR

ZPRÁVY
ČESKOSLOVENSKÉ
SPOLEČNOSTI ENTOMOLOGICKÉ
PŘI ČSAV

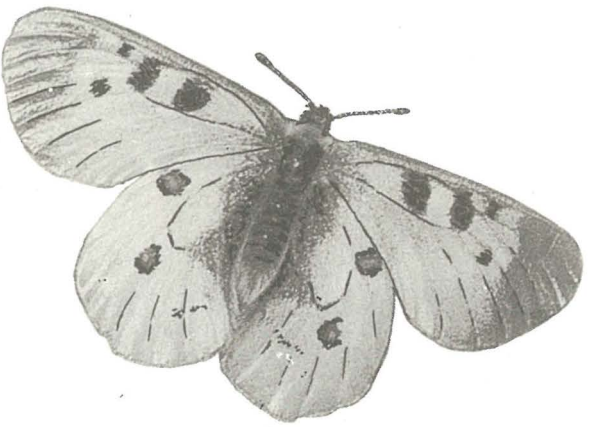
ROČNÍK 23/87

ČERVENÁ KNIHA ČSR

MILOŠ SOLDÁT

motýli

LEPIDOPTERA

PRAHA 1987

Československá společnost entomologická při ČSAV se podílí spolu s dalšími kulturními institucemi na přípravě postupného vydávání seznamů druhů živočichů vymírajících a ohrožených v naší přírodě. Jedním z podkladů má být tento předkládaný svazek Motýli (Lepidoptera) od M. Soldáta.

Změny životního prostředí, moderní intenzivní zemědělství, meliorace vysoušením vlhkých míst, likvidace stepních ostrůvků mezi polnostmi, rozorávání mezí, bytovou a průmyslovou zástavbou, rozšiřování kolonií zahrádkářů, zasypávání strží, úvozů a jiných míst odpadky, vypalování suchých travin na podzim a na jaře na různých místech v obcích i mimo ně včetně příkopů, někdy nevhodné a neekonomické zalesňování, používání umělých hnojiv, později pak různých insekticidů, herbidiců a acacidů, ubývání rostlin, na které jsou vázány některé vzácné monofágní druhy Lepidopter, způsobují, že už nyní některé druhy motýlů na území ČSR vyhynuly, některé jsou vážně ohroženy a celá řada, dříve běžných druhů, se stala druhy vzácnými nebo dokonce velmi vzácnými.

Níže uvedený seznam obsahuje druhy už dnes vyhynulé, pak druhy ohrožené, druhy u kterých došlo ke značnému poklesu populace a druhy endemitní.

R H O P A L O C E R A

I. Druhy vyhynulé na území ČSR

Čeleď: Papilionidae

1. Parnassius apollo L. Byl znám z různých lokalit v Čechách (Joukl 1910, Sterneck 1929, Moucha 1972) i z Moravy (Skala 1912-1913, 1931-1932, Švestka 1977, Králíček et Povolný 1980). Za zmínku stojí si připomenout nejznámější naleziště v Čechách: Karlovarsko, okolí Aše, okolí Prachatic (1914), České středohoří, Křivoklátsko, okolí Rakovníka, Železná Ruda (1910), Turnov, Žatec, Chomutov, Liberec, Vrchlabí, Podkrkonoší, Krkonoše, Pustá Kamenice u Železného Brodu (1892) (1892), v okolí Poličky na rozhraní Čech a Moravy (1915). Z posledních nálezů uvádí Švestka (1977) 1 exemplář z roku 1923 (Krkonoše-Harrachov) a 1 exemplář z lokality Pustá Kamenice z roku 1924. Lze tedy konstatovat, že Parnassius apollo L. vyhynul v Čechách na většině lokalit koncem minulého a počátkem našeho století a jen jednotlivě se udržel na několika málo lokalitách až do poloviny 20. let našeho století.

   Moucha (1972) uvádí pro Moravu celkem 5 subspecií:

   a) Parnassius apollo L. ssp. interversus Bryk. Žil na moravsko-slovenském pomezí v oblasti Vlárského průsmyku ještě ve 40. letech našeho století (Švestka 1977). Jeden exemplář, chycený v roce

1958 v oblasti jihovýchodní Moravy (Bartek 1959), bez udání bližší lokality, nemůže být brán jako doklad o současném trvalém výskytu tohoto druhu na Moravě. Pravděpodobně se jedná o zalétlý kus ze Slovenska nebo i ze sousedního Rakouska, což je však méně pravděpodobné.

b) Parnassius apollo L. ssp. strambergensis Skala. Žil od Frýdku po Štramberk a jeho okolí (zejména vrch Kotouč u Štramberka), podle kterého je také pojmenována tato subspecie. Sbírkové doklady nesou letopočty kolem roku 1900 až 1912. Poslední nálezy jsou z poloviny 20. let našeho století. Po roce 1925 už zde nebyl zjištěn. Jeho zánik způsobila těžba vápence a rozšiřování lomu na vápenec v prostoru nalezišť tohoto vzácného motýla, jehož předkové přežili dobu ledovou a také to, že postupně začala ubývat jeho živná rostlina (Sedum album L.), a hromadný a nezodpovědný odchyt imag za účelem odprodeje tuzemským i zahraničním zájemcům podstatně snížil jeho populaci. Posledním hřebem jeho zániku byl v roce 1925 požár, který vznikl od ohniště, na kterém si pracující dělníci připravovali jídlo a který doslova zničil celou lokalitu.

c) Parnassius apollo L. ssp.albus Rebel et Rogenhofer. Vyskytoval se v okolí Olomouce (Bělkovice, Dolany, na svazích kopce Jedlová u obce Pohořany v Bělkovickém údolí), Hlubočky (= Hombok), Šternberk, Hranice na Moravě. Dokladové materiály nesou letopočty 1907 až 1916. Ve sbírce M. Soldáta je 1 exemplář z roku 1910 s lokalitou Bělkovice a druhý má lokalitu "Birkowitz bei Olmütz", pravděpodobně také Bělkovice u Olomouce, z roku 1910. Oba exempláře ulovil Herodok.

d) Parnassius apollo L. ssp. sicinius Fruhstorfer. Žil v Moravskoslezských Beskydech, v okolí Vsetína a Lipníku nad Bevou (Švestka 1977). Vyhynul asi na začátku našeho století.

e) Parnassius apollo L. ssp. marcomanus Kammel. Vyskytoval se po obou stranách Dyje a to od Rakouska přes Znojmo, Vranov nad Dyjí, Cornštýn a Bítov. Dokladové materiály uvádějí konec 19. století až do roku 1928. Nejmladší, ale také poslední údaj je z pohraničního městečka Uherčice (1935) (Švestka 1977).

Čeleď: Nymphalidae

2. Pandorina (Argynnis) pandora (maja) Den et Schiff. Pro Čechy uvádí Moucha (1973) jediný nález z roku 1936 bez udání bližší lokality. Na Moravě žil v okolí Brna (Pisárky), Kartousy, Soběšice aj.) do roku 1906. V 30. letech (Králíček et Povolný 1980) byl loven na lokalitě Senohrady (Lemberk lgt.), dále jednotlivě v okolí Mohelnice a ojediněle v Jemnici. Poslední nález pochází ze Střelic u Brna z roku 1938 (Štěrba lgt.). Druh považujeme na území ČSR za vyhynulý.

3. Melitaea facelis Esp. (= trivia Den. et Schiff.). V Čechách se tento hnědásek nikdy nevyskytoval. Pro Moravu uvádí (Skala (1912) okolí Brna, Mikulov na Moravě, Sv. Kopeček u Mikulova. Zajímavý údaj přináší Králíček (1974) a Králíček et Povolný (1980), že tento druh žil na malé lokalitě v okolí Hodonína ještě v polovině 60. let našeho století. Poslední exempláře vychoval entomolog Štěrba z housenek v letech 1964 a 1965 z hodonínské lokality. V okolí Mohelna vyhynul ve 40. letech našeho století. Od těch dob nebyl na Moravě zjištěn a tak druh považujeme za vyhynulý.

4. Neptis hylas L. (= aceris Lep., = sappho Pall.). Pro Čechy uvádí Sterneck (1929) lokality: Praha-Šárka,(1843), Beroun (1832), okolí Tábora (1910-1912), Světlá u Sobotky. Od té doby nepozorován. Na Moravě byl hojný v okolí Brna, Moravská Třebová, Místek, Třebíč, Mikulov. Na uvedených lokalitách vyhynul už v 70. až 80. letech minulého století. Nejdéle se udržel (Hackel 1972) na několika místech pod Chřiby na pasekách pannonských hájů. Jeho výskyt se datuje od 70. let minulého století a končí rokem 1925. Ojedinělý exemplář byl uloven na dolním Pojihlavsku ještě ve 40. letech našeho století. Druh považujeme za vyhynulý. Vyhynutí tohoto krásného a vzácného bělopáska způsobila změna stavby podchřibských hájů, klimatické vlivy a v neposlední řadě i pozdější zánik živné rostliny lechy jarní (Orobus vernus L.).

5. Limenitis rivularis Scop. (= camilla Den.et Schiff., = reducta Staudinger). V Čechách se nikdy nevyskytoval. Na Moravě žil v minulém století v okolí Brna a to velmi vzácně a podobně i v okolí Valašského Meziříčí. Z pozdějších nálezů na Moravě je to 1 exemplář z okolí obce Držkova z roku 1929 (B. Starý lgt.) a jak uvádí Králíček et Povolný (1980) Babice u Adamova (1932) a dolní Pojihlavsko ve 40. letech našeho století. Pro ČSR řadíme tento druh mezi vyhynulé druhy.

Čeleď: Satyridae

6. Lasiommata petropolitana F. (= Pararge hiera F.). Nálezy na Karlovarsku koncem minulého století považuje Sterneck (1929) za determinační omyl. Také lokality, uvedené Skalou (1912, 1913): okolí Brna, Olomouc, Náměšť nad Osl., Znojmo, považují Králíček et Povolný (1980) za nepravděpodobné (determinační omyl - záměna s Lasiommata maera L.). I když připustíme, že některé údaje Skalovy jsou platné, jednalo se vesměs o sběry před rokem 1910. Od těch dob nebyl na uvedených lokalitách zjištěn. Jediný ověřený nález přináší Králíček et Povolný ze střední Moravy (vrchol Čebinky) ve 40. letech našeho století, ale zde se mohlo jednat o zalétlého jedince. Také pozdější nálezy v Moravskoslezských Beskydách a Vsetínských vrchách z 50. a 60. let našeho století (lgt. Povolný, Spitzer, Moucha, Jakeš, Novák aj.) představují exempláře, proniklé na území Moravy ze slovenských lokalit karpatské soustavy, kde je druh endemitem. Druh sice řadíme mezi vyhynulé na území ČSR, ale bude možná zapotřebí toto stanovisko pozměnit, jestliže se dojde na základě dalšího studia a odchytů k jinému názoru.

7. Coenonympha hero L. Pro Čechy uvádí Sterneck (1929) řadu lokalit: Praha-Krč (1843), Křivoklát, Zbiroh, Hradec Králové, Chlumec, Rožďalovice, okolí Frýdlantu, Jiříkov, Karlovy Vary, Cheb aj. Jednalo se o starší sběry, většinou z minulého století až maximálně ze začátku 20. let našeho století. Od té doby nebyl v Čechách pozorován. Na moravských lokalitách, které uvádí Skala, se druh už nevyskytuje. Nejdéle se udržel na lokalitě Střeň u Olomouce, kde byl ještě v 50. letech našeho století poměrně hojný. Lokalita později zarostla a druh vymizel. Poslední nález pochází z roku 1963 (lgt. Vančura, coll. B. Starý).

Čeleď: Lycaenidae

8. Lycaena (= Thersamonia) thersamon Esp. Zatímco tento druh žil v Čechách ještě koncem minulého století Praha-Šárka, Praha-Prokopské údolí, Praha-okolí (1837), Chuchle u Prahy (1845), Český Brod(1890), nebyl už v našem století zjištěn. Z moravských lokalit je uváděno Brno a jeho okolí, Tavíkovice, Mikulov (1909). Pozdější nálezy: 1 exemplář z Tavíkovic z roku 1924 (Silbernagel lgt.), a z okolí Brna z roku 1924 rovněž 1 exemplář (Silbernagel lgt.), Králíček et Povolný (1980) uvádějí, že tento ohniváček se ještě vyskytoval v letech 1948, 1949 a 1954 v okolí Uherského Hradiště. Druh považuje-

me za vyhynulý na území ČSR.

9. Lycaena amphidamas Esp. (= helle Schiff.). V Čechách se tento ohniváček nikdy nevyskytoval. Na Moravě žil na kyselých loukách (Skala 1911, 1931-1932) v okolí Nového Jičína, Olomouce a Lednice. Nejdéle se udržel na lokalitě Černovír u Olomouce a to do 50. let našeho století. Provedenými melioracemi a změnou biotopu necitlivým a bezohledným zásahem člověka druh na území ČSR vyhynul.

II. Druhy ohrožené na území ČSR

Čeleď: Papilionidae

1. Papilio machaon L. Tento, zákonem chráněný druh je pokračující civilizací, bytovou a průmyslovou zástavbou ve městech i na venkově vytlačován do klidnějších stanovišť, kterých však také ubývá a s ním i tento krásný otakárek. Významnou, ale negativní úlohu hraje i ta okolnost, že v příkopech kolem cest i v nejbližším okolí měst a vesnic, na stepních biotopech, mezích, stráních, kde byla dříve velmi pestrá a bohatá květena, dochází ke změnám ve složení druhů rostlin.

2. Iphiclides podalirius L. O tomto otakárku platí obdobně jako o předešlém. Rozoráváním mezí a likvidací remízků, na kterých rostly trnky, se značně snížila populace tohoto motýla.

3. Zerynthia polyxena Den. et Schiff. Také tento druh je chráněný zákonem. Pro Čechy uvádí Sterneck (1929) nález 1 exempláře z okolí Prahy v roce 1837, ale sám pochybuje o správnosti tohoto údaje. Druhým uváděným místem je Most (Joukl 1910). Ani tento údaj není přesvědčující. Z toho důvodu musíme konstatovat, že druh, ať už se v Čechách vyskytoval nebo nikoli, nebyl po roce 1910 potvrzen. Zato na Moravě býval na mnoha stanovištích a dokonce na některých hojný: v okolí Brna, Ivančice, Podyjí, Znojmo, Vranov nad Dyjí, Bítov, Mikulov na Moravě, Uherský Ostroh, Vacanovice, Hodonín, Břeclav, Poštorná, Dolní Věstonice, Strachotín, Hustopeče, Lednice. Postavením Vranovské přehrady a kaskády u Znojma druh na mnoha lokalitách vyhynul. Poslední sběry z okolí Znojma jsou z roku 1958 (M. Soldát lgt.). Na dalších jihomoravských lokalitách (např. v Lednici) vyhynul následkem postřiků celého území z letadel (aerosolem a DDT) v boji proti komárům. Také vytrhávání a ničení jediné jeho živné rostliny podražce (Aristolochia clematitis L.), nepříznivě ovlivňuje hustotu populací tohoto překrásného motýla. I když se ještě vysky-

tuje na několika moravských lokalitách, stal se druh vzácným a jeho existence je vážně ohrožena. Slovenské lokality jsou daleko bohatší.

4. Parnassius mnemosyne L. Na lokalitách, které uvádí pro Čechy Sterneck (1929), druh už vyhynul. V současné době se vyskytuje pouze na jediné - Velký Osek. Na některých moravských lokalitách, kde se dříve vyskytoval a to velmi hojně, už nežije anebo se stal vzácným. Jednou z hlavních příčin jeho ohrožení je nevhodné zalesňování míst na jeho stanovištích a ubývání dymnivky (Corydalis) (živné rostliny pro housenky) a zběhovce (Ajuga), z jehož květů sají imaga. V současné době žije ještě na Břeclavsku (Valtice, Boří Les), jednotlivě v okolí Brna, Znojma, na Hodonínsku aj.

Čeleď: Pieridae

5. Leptidea morsei Fenton. Druh se vyskytuje jednotlivě jen na jediné lokalitě, kterou je Milovický les - Klentnice na jižní Moravě. Po roce 1969 jeho populační hustota se dosti snížila.

6. Colias chrysotheme Esp. V Čechách už vyhynul. Vyskytoval se na lokalitách: Kralupy nad Vltavou, Velvary. 1 exemplář byl chycen dokonce v Praze-Dejvicích v prostoru dnešního náměstí Velké říjnové socialistické revoluce začátkem 50. let našeho století (lgt. J. Šotek, coll. J. Šotek). Moravské lokality: Hustopeče, okolí Mikulova, Pavlovské kopce, Tabulová hora u Klentnice, Lednice. Na Tabulové hoře se pravidelně vyskytoval do 60. let našeho století. Od té doby se stal velmi vzácným a řadu let nebyl na lokalitě zjištěn. Poslední jednotlivé nálezy z této, snad poslední lokality, tohoto vzácného, stepního reliktního druhu, jsou z roku 1973 a z okolí Čejče z roku 1974.

7. Colias myrmidone Esp. Před rokem 1929 žil na mnoha českých lokalitách. Jeho současný výskyt v Čechách není potvrzen. Na moravských lokalitách ještě žije (např. Radějov, Kněždub 1978, coll. M. Soldát), ale ničením biotopů, na kterých žije, je jeho další existence vážně ohrožena.

Čeleď: Nymphalidae

8. Euphydryas maturna L. Jako nový druh pro Čechy ho objevil pražský entomolog Štícha v roce 1920 ve Velkém Oseku. Později už nebyl pozorován. Ze starších údajů jsou pro Moravu uváděny lokality: okolí Brna, Olomouc, Přerov (1922), okolí Čejkovic, Hodonína, Mikulova,

Milovický les. Poslední nálezy jsou z roku 1971-1973 z Milovického lesa (Králíček et Povolný 1980). Zda ještě tento druh na území ČSR žije, není ověřeno.

9. Nymphalis L - album Esp. Sterneck považuje dřívější údaje o jeho výskytu v Čechách za neprokázané. Naleziště na Moravě jsou početnější. Před rokem 1910 okolí Brna, Moravská Červená Voda, Moravská Třebová, Šternberk, Frýdlant n. M., Kroměříž, Náměšť nad Osl., Mikulov na Moravě, Klentnice, Žabčice (1912), Dobrá u Litovle, Hradec (1889), Vacanovice u Kyjova (1928), Bílovice nad Svitavou (1924), Přerov (1921) a pozdější nález Konečného ze 24.VII.1942, Držková VII.1927 (B. Starý lgt.), Rohatec (1936), chycený B. Starým). Sběry D. Povolného z poloviny 40. let našeho století pocházejí z okolí Bzence, Luhačovic a Hodonína. Přestože jeho další výskyt na území ČSR nebyl pozorován, nelze s jistotou tvrdit, že druh v ČSR už vyhynul.

10. Nymphalis xanthomelas Esp. Ze starších nálezů považuje Sterneck za ověřený - nález hnízda housenek u Police u České Lípy asi kolem roku 1910, později už zjištěn nebyl. Dalším potvrzením výskytu v Čechách byl nález hnízda se 17 housenkami v okolí obce Pečky kolem 50. let našeho století (V. Hlaváček lgt.). Podle Skaly se motýl vyskytoval v okolí Brna, pak na lokalitách: Ferdinandsko, Moravská Třebová, Hradec, Opava (1895), Nový Jičín, Frýdlant n. M., Náměšť nad Osl., Fulnek, Mikulov. Z novějších pramenů (Králíček et Povolný 1980) byl jeho výskyt zjištěn v okolí Brna (na Říčkách) v roce 1948 (Štěrba lgt.), Kuřim (Bieber lgt.), v okolí Mohelna a Senorad aj. Poslední moravské nálezy pocházejí ze 30. až 50. let našeho století. Také u tohoto druhu je sporné, zda vyhynul nebo ještě žije na území ČSR.

Čeleď: Satyridae

11. Satyrus statilinus Hufn. (= Hipparchia statilinus Hufn.). V Čechách vyhynul většinou koncem minulého století. Také na moravských lokalitách, která uvádí Skala, se už nevyskytuje. Pro současný stav můžeme použít práci Králíčka (1974) a Králíčka et Povolného (1980). Tento velmi lokální, vzácný, stepní reliktní okáč byl ještě v 50. až 60. letech našeho století hojný na vátých pískách jižní Moravy (Rohatec, Bzenec). Od té doby rapidně mizí. Nejhohatší lokalita v okolí Bzence je v prostoru vojenského cvičiště a vojenská vozidla, hlavně pásová, ničí jeho housenky. Také zalesňování

zbývající části této lokality se negativně projevuje na populaci tohoto motýla, takže jeho existence v nejbližší budoucnosti je velmi ohrožena. Poslední nález je z okolí Mor. Písků z roku 1973.

12. Coenonympha tullia Müll. (= tiphon Rott.). Sterneck (1929) uvádí, že druh byl rozšířen v severních Čechách od Krkonoš až po Cheb a v jižních Čechách na lokalitách, kde byly bažinaté nebo rašelinné louky nebo na nivách, které jsou občas zavlažovány, Konstantinovy Lázně, Jindřichův Hradec, České Budějovice, Krkonoše, Jáchymov, Sobotka, Hamry, Liberec, Frýdlant, Jiříkov, Karlovy Vary, Františkovy Lázně, Mariánské Lázně aj. Z novějších nálezů to byly: Jestřebí (1934), Soběslav (1940), Voznice (koncem 50. let našeho století), Pavlov u Havlíčkova Brodu (1969) aj. Pro Moravu dle Skaly to byly lokality: okolí Olomouce, Moravská Červená Voda, Moravská Třebová, Frýdlant n. M., Fulnek, Krnov. Z novějších nálezů: Moravské Budějovice (1931), Nepomuky u Třeště (1964), na rašelinných loukách Zadních pouští mezi Třeští a Stonařovem lovil uvedený druh Povolný (1969) a Švestka (1970-1975). V letech 1969-1971 lovil tohoto okáče Povolný na rašelinisku u Rejvízu (Králíček et Povolný 1980). Melioračních zásahy, vysušování mokřadních biotopů a zalesňování stanovišť, kde tento druh okáče žil, způsobily jeho vyhynutí na mnoha lokalitách a na ostatních narušilo vážně jeho existenci.

Čeleď: Lycaenidae

13. Lycaena dispar rutila Wernberg. Nález 1 exempláře v Čechách na lokalitě Zbiroh v roce 1850 považuje Sterneck za domněnku. Z moravských lokalit můžeme jmenovat Moravské Budějovice (1 exemplář z roku 1931 lgt. M. Soldát), Břeclav (1958-1967 M. Valenta a B. Soldát lgt.), Poštorná (1978 a 1979 B. Soldát lgt.). Poměrně hojný býval v okolí Hodonína, Brna, Mohelna, Klentnice, Znojma aj. Vysušováním nížinných luk, melioračními zásahy, zasypáváním stanovišť odpadky je jeho další existence silně ohrožena.

14. Polyommatus (= Agrodiaetus) damon Den. et Schiff. Sterneck uvádí několik lokalit pro Čechy, na kterých už tento druh nežije. Zajímavý nález učinil B. Weiss (1963), kdy koncem července 1961 ulovil 15 exemplářů na stepní stráni "Mašina" u Podlešína na Slánsku. V pozdějších letech nebyl už pozorován. Na moravských lokalitách, které uvádí Skala, se tento velmi lokální, vzácný, stepní druh už nevyskytuje. V současné době byl jeho výskyt ověřen na Pavlovských kopcích, Pouzdřany, Kobylí, Čejč, Brno-Bystrc, Drásov, v okolí Slav-

kova, Vyškova a Třebíče. Vypalováním jeho stanovišť, změnou vegetace a úbytku jeho živné rostliny (Onobrychis viciaefolia Sc. se tento modrásek stal velmi vzácným a je i na Moravě existenčně ohrožen.

III. Podstatné snížení populace

Pozorujeme-li bedlivěji přírodu a život v ní, musíme konstatovat, že všeobecně dochází asi od 60. až 70. let našeho století k podstatnému snížení hustoty populací některých druhů Lepidopter. I když se zatím nejedná o druhy vyhynulé ani bezprostředně ohrožené, může tento pokles hustot populací, bude-li pokračovat, přinést ohrožení nebo dokonce vyhynutí některých dalších druhů. Do této skupiny zahrnujeme:

Čeleď: Pieridae

1. Aporia crataegi L. - nebereme-li v úvahu jeho přechodné přemnožení v roce 1976 na Příbramsku a jeho doznívání v roce 1977. Pipek et Soldát (1978, 1979).
2. Pontia daplidice L.
3. Colias palaeno europome Esp.
4. Colias crocea Goeff.

Čeleď: Nymphalidae

5. Brethis hecate Schiff. Na území ČSR žije tento perleťovec pouze na jediné lokalitě v okolí Radějova.
6. Melitaea phoebe Schiff.
7. Melitaea (= Mellicta) britomartis Assmann - postavením znojemské kaskády na Dyji a částečně změnou biotopu na jiných jihomoravských lokalitách se značně snížila jeho populace.
8. Melitaea (= Mellicta) aurelia Nick. Platí podobně jako u předešlého druhu.
9. Limenitis populi L.

Čeleď: Satyridae

10. Lopinga (= Pararge) achine Scop.
11. Hipparchia (= Brintesia) circe F.
12. Hipparchia fagi Scop.
13. Hipparchia aelia Hggsg. (= alcyone Den. et Schiff.)

14. Satyrus (= Minois) dryas Scop.

15. Eumenis (= Arethusana) arethusa Den. et Schiff.)

16. Maniola lycaon Rott. (= Hyponephele lycaon Kuehn)

Čeleď: Lycaenidae

17. Plebejus (= Lycaeides) idas L.

18. Vacciniina optilete Knoch.

19. Polyommatus (= Plebicula) thersites

20. Polyommatus amandus Schneider (= Plebicula amanda Schn.)

21. Polyommatus (= Plebicula) dorylas Den. et Schiff.

22. Polyommatus (= Lysandra) bellargus Rott.

23. Polyommatus (= Cyaniris) semiargus Rott.

24. Glauchopsyche alexis Poda

25. Philotes vicrama Moore

26. Maculinea alcon F.

27. Maculinea teleius Brgstr.

28. Maculinea nausithous Brgstr.

29. Maculinea arion L.

30. Lycaena (= Heodes) alciphron Rott.

31. Thecla betulae L.

32. Strymon (= Strymonidia) spini F.

33. Strymon (= Strymonidia) w-album Kn.

34. Strymon (= Nordmannia) ilicis Esp.

35. Strymon (= Strymonidia) pruni L.

36. Strymon (= Nordmannia) acaciae F.

Čeleď: Hesperiidae

37. Carcharodus alceae Esp.

38. Pyrgus alveus Hb.

39. Pyrgus armoricanus Obth.

40. Heteropterus morpheus Pall.

41. Adopaea (= Thymelicus) acteon Rott.

IV. Druhy endemitní

Čeleď: Satyridae

1. Erebia sudetica Staudinger. Higgins et Riley (1970), Moucha (1972), Králiček et Povolný (1980). Je druhem horským a velmi lokálním. Je znám pouze z Hrubého Jeseníku, především z okolí Pradědu. Na uvedené lokalitě je hojný. Údaj o jeho výskytu v Tatrách (Higgins et Riley) je mylný.

2. Erebia epiphron Kn. ssp. silesiana M. D. Tento okáč žije na stejných lokalitách jako předešlý a je zde též hojný (Moucha 1972).

3. Erebia euryale Esp. Také tento okáč patří mezi velmi lokální, horské druhy. Žije také i na jiných evropských pohořích, avšak šumavská forma se podstatně liší od formy nominátní a byla popsána Warrenem jako ssp. böhmerwaldensis (Soffner 1974).

H E T E R O C E R A

I. Druhy vyhynulé na území ČSR. (Pro nedostatek podkladů a údajů není seznam zdaleka plně vyčerpávající a je nutno jej doplnit o údaje dalších entomologů-lepidopterologů, kteří se na tomto rozsáhlém úkolu podílejí).

Čeleď: Arctiidae

1. Cletis (= Arctia) maculosa Gern. Před rokem 1910 se vyskytoval v okolí Prahy, Radotín, Závist, Jindřichův Hradec (Sterneck 1929). Z posledních nálezů je nutno jmenovat Srbsko (okres Praha-západ), kde ulovil několik imag zemřelý entomolog Karel Krušek v roce 1950 a 1953 (viz Krušek et Soldát 1980). Na Moravě byl tento druh velmi vzácný. Skala (1912, 1913, 1931-1932) uvádí okolí Brna a Klentnici. Jedná se o starší sběry, z nichž nejnovější je z konce 20. let našeho století. Protože už uplynulo od posledních nálezů několik desítek let, považujeme uvedený druh za vymřelý.

2. Arctinia caesarea Goeze. V Čechách nebyl vůbec zjištěn. Na Moravě se vyskytoval v okolí Brna, Nový Jičín, Štramberk, Uherský Brod před rokem 1910 a Tabulová hora u Klentnice, Bílovec, Hradec, Opava někdy před rokem 1930. Tohoto přástevníka počítáme mezi vyhynulé druhy na území ČSR.

3. Pericallia matronula L. Tento náš největší a krásný přástevník žil ještě koncem minulého století v Čechách: okolí Prahy, Březany, Dolánky u Českého Brodu, okolí Mladé Boleslavi, Krkonoše, Hořice, Rudohoří v okolí Chomutova. Moravské lokality byly: okolí Brna, Adamov, Mikulov, Kroměříž, Hrušovany u Brna, Opava. Poslední uváděný nález (Skala 1931-1932) je z roku 1918 z lokality Ferdinandsko. Patří mezi vyhynulé druhy na území ČSR.

4. Ammobiota (Arctia) hebe L. Na lokalitách, uváděných Sterneckem (1929) pro Čechy, druh vyhynul asi v 20. letech našeho století. V Čelákovicích vyhynul během 30. let našeho století. Poslední nálezy z Čech pocházejí z roku 1940. Jednalo se o 3 housenky, které sbíral v Srbsku B. Starý a úspěšně z nich vychoval imaga (Krušek et Soldát 1980). Na Moravě se udržel déle. Moravské Budějovice 1 exemplář v roce 1934 (M. Soldát lgt.), 1 exemplář ulovil J. Frankl (coll. M. Soldát) v roce 1957, podle ústního sdělení v okolí Čejče. Z jihovýchodní Moravy uvádí Králíček (1974) 1 exemplář z roku 1967. Jedná se pravděpodobně o poslední imago, které bylo zjištěno na Moravě. Druh považujeme za vyhynulý.

Čeleď: Saturniidae

5. Eudia (= Saturnia) spini Den. et Schiff. V Čechách nebyl tento druh zjištěn. Skala (1912) uvádí pouze staré nálezy, většinou z minulého století: okolí Brna a Mikulov v roce 1869 a 1880. Tehdy byl dokonce velmi hojný. Před rokem 1910 se ještě vyskytoval na lokalitách: Olomouc (1 exemplář), Moravská Třebová, Náměšť nad Osl., Klentnice. Zatím nebyla v dostupných materiálech od té doby další potvrzení o jeho výskytu na Moravě. Také na slovenských lokalitách mizí a stává se velmi vzácným druhem. Pro území ČSR považujeme druh za vyhynulý.

II. Ohrožené druhy na území ČSR. (Také tuto část je nutno doplnit o údaje dalších entomologů-lepidopterologů, kteří se na tomto rozsáhlém výzkumu podílejí).

Čeleď: Sesiidae

1. Chamaesphecia leucopsiformis Esp. Stepní druh, vázaný na Euphorbia cyparissias L. a Euphorbia esula L. Na několika českých lokalitách se vyskytoval před 1. světovou válkou. Pro Moravu uvádí Skala (1911, 1912, 1931-1932) okolí Brna. V současné době se druh vyskytuje na píscích hodonínského okresu (Králíček 1974). Častými požáry a narušováním stanovišť na vátých píscích okresu Hodonín je existence tohoto druhu ohrožena.

2. Chamaesphecia aestivata. Je to stepní druh, nový pro ČSSR. Jeho bionomie není dosud známá. Byl sbírán na hodonínských pískách a jeho existence je ohrožena ze stejných důvodů jako u předešlého (Králíček 1974).

Čeleď: Geometridae

3. Scopula (= Acidalia) punctata Scop. Vzácný, velmi lokální, stepní druh, vázaný na Lonicera (dle Hrubého 1964). Dle Kocha (1976) žije housenka na Artemisia campestris, Hippocrepis comosa, Melilotus officinalis. Podle posledních pramenů (Králíček 1974) byl zjištěn na vátých hodonínských pískách u Rohatce. O ohrožení jeho existence platí to, co je uvedeno u předchozích nesytek.

4. Schistostege (= Siona) decussata Den.et Schiff. Starší nález na Karlovarsku považuje Sterneck (1929) za naprostý omyl. 2. nález z jižních Čech za dosti pochybný. Skala uvedenou píďalku ve svých pracech (1911, 1912, 1931-1932) neuvádí. V roce 1963 byla na jediné známé moravské lokalitě (Radějov) velmi hojná, od té doby se stala vzácnou až velmi vzácnou.

5. Anaitis efformata Gn. Ze starších údajů (před rokem 1929) uvádí Sterneck pro Čechy tyto lokality: Karlštejn, Sušice, Skuhrov u Rychnova nad Kněžnou, Čelákovice, Frýdlant, Cheb. Z novějších údajů uvádí Krampl (1973) nález z okolí Poděbrad roku 1931 (Troníček lgt.), Vyšší Brod v roce 1934. Skala sice ve svých pracech druh neuvádí, ale jeho výskyt na Moravě potvrzují Povolný a Gregor v okolí Kuřimi v roce 1951 (Krampl 1973) a Králíček (1974) na vátých pískách v okresu Hodonín.

6. Narraga fasciolaria Hufn. (= Fidonia fasciaria Rott). Velmi lokální, vzácný stepní druh, vázaný na Artemisia campestris. Vyskytoval se v minulém století na několika místech v Čechách ve Středohoří, pak řadu desítek let nebyl pozorován. Byl chycen také v okolí Ústí nad Labem. Poslední nález v Čechách podle Sterneckova Prodromu pochází z roku 1916. Ve Skalových pracech není druh pro Moravu uveden. Je o něm pouze zmínka, že byl chycen v těsné blízkosti rakouských hranic. O jeho výskytu na Moravě přináší údaj Králíček (1974), podle kterého byl tento druh poměrně hojný na vátých pískách Hodonínska ještě před rokem 1974, ale nyní je jeho výskyt zde také ohrožen.

Čeleď: Noctuidae

7. Conisania (= Mamestra) leineri Frr. Sterneck uvádí v Prodromu 1 nález z minulého století z Krkonoš (Nickerl lgt.), ale je přesvědčen, že se jednalo o omyl. Ve Skalových materiálech jsou uvedeny Tavíkovice (1 exemplář z roku 1925) a Mikulov na Moravě (1909). V současné době je znám tento velmi vzácný stepní druh, vázaný na Artemisia campestris L. z vátých písků na Hodonínsku a z Pálavy (Králíček 1974).

8. Hadena (= Epia = Dianthoecia) irregularis Hufn. Velmi vzácný, lokální stepní druh, vázaný na Silene otites L. Starší nálezy pocházejí z lokalit: Hodkovičky, Karlštejn, Srbsko, Všenory, Sojovice. Z novějších nálezů jsou okraje některých pražských čtvrtí (Dejvice -Baba, Troja) a okolí Prahy (Suchdol, Sedlec a Únětice u Prahy). Na pražských lokalitách byl zjištěn v roce 1956 a vyskytoval se pravidelně každoročně do roku 1964. Úbytkem živné rostliny, požáry a bytovou zástavbou nebyl sice od té doby zjištěn na pražských lokalitách, ale zatím se nedá počítat mezi vyhynulé. V seznamu moravských lepidopter není ve Skalových pracech druh uveden, ale J. Starý jej uvádí z Ratiškovic, Čejče a v roce 1964 z okolí Hodonína.

9. Calotaenia (= Jaspidea) celsia L. V Čechách poprvé zjištěn v roce 1894 v okolí Kladna, později také v okolí Mladé Boleslavi. V současné době se vyskytuje na Karlštejnsku, kde byl ještě v roce 1964 dosti hojný. Od té doby jeho populace značně poklesla. Na Moravě (Králíček 1974) se vyskytuje jednotlivě a vzácně na vátých pískách hodonínského okresu.

10. Actinotia (= Chloantha) radiosa Esp. Vzácný, lokální stepní heliofilní druh. V Čechách nebyl dosud zjištěn. Skala (1911, 1912) uvádí pro Moravu: okolí Brna, Olomouc, Náměšť nad Osl., Mikulov. Pozdější nálezy jsou vesměs z jižní Moravy: Bítov (1933), Břeclav (1959), Boří Les (1960) a váté písky na okrese Hodonín.

Čeleď: Zygaenidae

11. Zygaena punctum O. Velmi vzácný, lokální stepní druh, vázaný na Eryngium campestris L. Nález v Čechách v okolí Chrudimi na sklonku minulého století považuje Sterneck za determinační omyl. Skala uvádí 1 nález v okolí Brna před rokem 1910. Na vátých pískách hodonínského okresu jeho výskyt potvrzuje Králíček (1974). Byl zjištěn také v Klentnici na Tabulové hoře (1960 a 1963).

12. Zygaena cynarae Esp. Velmi vzácný reliktní stepní druh, vázaný na Peucedanum oreoselinum L. Nález z roku 1845 v Praze považuje Sterneck za vyložený omyl. Také ve Skalových pracech není druh uveden. Gregor et Povolný (1955) uvádějí ojedinělý nález v roce 1939 na lokalitě Mohelno. Později byl také zjištěn zemřelým entomologem Dr. R. Schwarzem na pískách u Záhorské nížiny v prostoru jižního cípu Moravy. Mezi poslední nálezy je možno jmenovat jednotlivé sběry na lokalitě Radějov, Kněždub v roce 1978 a 1979 (lgt. B. Soldát, coll. M. Soldát).

13. Zygaena laeta Hb. Také tato vřetenuška patří mezi vzácné lokální stepní druhy. Je vázána na Eryngium campestre L. Sterneck pochybuje o Jouklových údajích, že druh byl zjištěn v Čechách. Teprve za několik desetiletí byl její výskyt v Čechách potvrzen. Byla zjištěna na Lounsku, Litoměřicku a hlavně v bezprostředním pražském okolí. Větší výskyt uvedeného druhu byl zaznamenán v letech 1954, 1958, 1959, 1960, 1961. Později se vyskytoval jednotlivě a požáry na jeho stanovištích a bytovou zástavbou před několika lety, stal se druh velmi vzácným a na většině lokalit vymizel. Z moravských lokalit můžeme jmenovat okolí Brna, Náměšť nad Osl., Mohelno, Ivančice, Znojmo. Je však možné, že i tady na některých jmenovaných lokalitách se už nevyskytuje.

14. Zygaena brizae Esp. Nickerl (1897) a Joukl (1910) uvádějí, že se tento druh vyskytoval i v Čechách v minulém století, ale Sterneck (1929) pochybuje o správnosti těchto údajů. Dokladový materiál už není k dispozici, neboť mezitím byl zničen. Pro Moravu uvádí Skala /1912, 1931-1932) Olomouc a Mikulov před rokem 1910 a Nový Jičín a Bílovec před rokem 1932. Ve sbírce M. Soldáta je 1 exemplář s lokalitou Kosíř u Olomouce a 1 exemplář s lokalitou "Hombok" Mähren (Hlubočky u Olomouce). Oba exempláře ulovil entomolog Stief. Na lokalitním štítku není sice uveden rok, ale může se jednat o 20., maximálně začátek 30. let našeho století. Ve sbírce B. Starého jsou exempláře z let 1940 a 1942 (Kudla lgt.) z lokality Kosíř.

III. Podstatné snížení populace. (Seznam je nutno doplnit o údaje dalších lepidopterologů, zapojených na tomto úkolu.)

Čeleď: Zygaenidae

Zygaena carniolica Scop.

Zygaena trifolii Exp.

Zygaena angelicae O.

Zygaena ephialtes L.

Čeleď: Sphingidae

Celerio euphoribiae L. Jde pravděpodobně o snížení severní hranice jeho výskytu.

Proserpinus proserpina Pall.

Čeleď: Lemoniidae

Lemonia taraxaci Esp.

Lemonia dumi L.

Čeleď: Lasiocampidae

Malacosoma castrensis L.

Eriogaster catax L.

Eriogaster lanestris L.

Epicnoptera tremulifolia Hb.

Čeleď: Lymatriidae

Arctornis L -nigrum Müll.

Čeleď: Noctuidae

Anarta cordigera Thnbg.

Dasypolia templi Thnbg.

Amphipyra livida Den. et Schiff.

Syngrapha (= Plusia) consona F. Stepní druh, vázaný na Nonea pulla DC.

Catocala sponsa L.

Catocala electa Bkh.

Catocala hymenea Den. et Schiff.

Catocala conversa Lang.

Čeleď: Arctiidae

Panaxia (= Callimorpha) dominula L.

Čeleď: Geometridae

Lythria purpuraria L.

Lythria purpurata L.

Chesias legatella Schiff. Na některých lokalitách, vymrznutím rozsáhlých porostů živné rostliny (Sarothamnus) ubývá.

Cataclysme (= Larentia) riguata Hb.

Abraxas grossulariata L. Dříve velmi hojný a obávaný škůdce na Ribes grossularia L. a Ribes rubrum L., nyní velmi vzácný druh.

IV. Druhy endemitní

Čeleď: Psychidae

1. Solenobia nickerli Hein. Dle Spulera (1913) je hlavní lokalitou Praha a její okolí. Kromě toho je druh znám z Dolního Rakouska. Pro Slovensko (Hrubý 1964) je známa jen jediná lokalita (Čachtice, Zouhar lgt.). Z posledních nálezů pro Čechy: Praha-Komořany (1972 M. Soldát lgt.), Praha-Krč (1969, 1972 M. Soldát lgt.), Praha-Divoká Šárka (1972 hojně M. Soldát lgt.).

Čeleď: Sesiidae

2. Pennisetia bohemica Králíček-Povolný (dříve označována chybně jako Bembecia pectinata). Velmi lokální a vzácný stepní druh na růžích, 1 exemplář v okolí Karlštejna 12.VIII.1960 (J. Wichra lgt.), Praha-Baba 1 exemplář 4.VIII.1977 (M. Soldát lgt.), Praha-Zlíchov v roce 1972 se vyskytl hojněji (L. Červinka lgt.). Po zničení některých tzv. "matečních" keřů nebyl zatím výskyt na zlíchovské lokalitě pozorován.

Čeleď: Noctuidae

3. Palluperina (= Apamea = Luperina) nickerlii Frr. Velmi lokální a velmi vzácný druh. Objevil ho poprvé MUDr. F. Nickerl v roce 1838, tehdy ještě mladý student, v Královské oboře (nynější Stromovka) na

společné exkurzi se studentem, později velmi známým entomologem Lokayem. Ve Sterneckově Prodromu (1929) jsou uvedeny další lokality: Praha-Letná, Praha-Holešovice, Podbaba, Šárka, Krč, Karlov, Slupi, Prokopské údolí, Radotín, Vrané n. Vlt., Závist, Loděnice, Řevnice, Nová Huť, Kralupy, Čelákovice, Poděbrady. Pozdější potvrzené nálezy pocházejí z lokalit: Praha-Smíchov a Praha-Košíře v roce 1957 (F. Vichra lgt.), Praha-Šárka v roce 1950 (B. Starý lgt.), Prokopské údolí v roce 1972 (L. Červinka lgt.), Srbsko 1960, 1973, 1975 (Krušek et Soldát 1980).

4. Heliophobus (= Hadena = Mamestra) texturata Alph. U nás byl druh poprvé zjištěn v roce 1939 v Srbsku u Berouna (Silbernagel lgt.). Druh se u nás vyskytuje velmi lokálně a velmi vzácně a to ne jako nominátní forma, ale jako ssp. kitti Schaw. Tykač (1943) ji označil jako ssp. Silbernageli, ale později se ukázalo, že ssp. Silbernageli plně odpovídá ssp. kitti Schaw. a že jde tedy jen o synonymum. Subspecie kitti byla popsána už v roce 1913 z Rakouska.

ČELEDI TZV. DROBNÝCH MOTÝLŮ - MICROLEPIDOPTERA

Protože těmito čeleděmi se zabývá jen malý počet lepidopterologů a jen malá část lokalit na území ČSR je systematicky prozkoumána a zpracována, shrnuji všechny zajímavé druhy do jediného sestavení, s výstižnou poznámkou, pro každý uvedený druh, na základě literatury, kterou jsem měl k dispozici, svých zkušeností a sběrů a informací některých entomologů, kteří se čeleděmi tzv. Microlepidopter zabývají. Z uvedených důvodů zásadně nepoužívám "vyhynulý druh", třebaže nebyl již několik desetiletí současnými entomology pozorován.

Čeleď: Nepticuliae (Stigmellidae) - zahrnuje nejmenší motýly světa, z nichž někteří nedosahují v rozpětí křídel ani 3 mm.

Nepticula (Stigmella) pyri (Glitz). Sterneck (1933) druh uvádí, ale jedná se vesměs o staré sběry. Skala (1913, 1931-1932) pro Moravu druh neuvádí. Druh je vzácný a vázaný na Pirus communis. Z novějších nálezů: Praha-Baba v roce 1977 (B. Starý lgt.).

Nepticula (Stigmella) desperatella Frey. Vzácný druh, který uvádí pouze Sterneck. Jedná se o staré sběry. Živná rostlina Malus silvestris.

Nepticula (Stigmella) nitidella Hein. Platí jako o předešlém. Živná rostlina Crataegus oxyocantha.

Nepticula (Stigmella) helianthemella H.-S. Velmi vzácný a velmi lokální druh, vázaný na Helianthemum. Sterneckovy údaje zachycují sběry před rokem 1932, převážně v minulém století. Nově byl tento motýlek potvrzen pro Čechy entomology M. Soldátem a B. Starým, kteří vychovali z miny á 1 imago v roce 1978 z lokality Srbsko-Koda.

Nepticula (Stigmella) agrimoniae Frey. Vzácný stepní druh, vázaný na Agrimonia eupatoria. Jenom Sterneck uvádí české lokality (např. Praha-Krč), kde druh sbíral Nickerl v minulém století.

Nepticula (Stigmella) viminetícola Frey. Platí jako o předešlém.

Nepticula (Stigmella) intimella Z. Druh sbíral koncem minulého století Nickerl v Praze-Chuchli. Jinak platí jako o předešlém.

Nepticula (Stigmella) decentella H.-S. Vzácný druh, který sbíral před rokem 1932 Rebel v Děčíně a Sterneck v Karlových Varech. Z novějších sběrů: Praha-Šárka v porostech klenů v roce 1974 (B. Starý lgt.).

Čeleď: Incurvariidae

Nemophora raddaella Hb. Velmi vzácný a velmi lokální druh na stepních biotopech. 1 exemplář, jako nový druh pro Čechy, ulovil B. Starý v Srbsku-Kodě, okres Beroun 15.V.1974 (Soldát et Starý,1978). Hrubý (1964) uvádí jen 2 místa a to Trenčín a Prešov. Ve Skalových pracech není druh uveden. Podle rakouského entomologa J. Klimesche se jedná o jihovýchodní druh, známý zatím jen z Bulharska a Bosny.

Nemophora fasciella F. Lokální vzácný stepní druh, vázaný na porosty Ballota nigra L. Zatímco se na několika málo pražských lokalitách vyskytoval jen jednotlivě do roku 1973, byl v roce 1974 na lokalitě Praha-Baba hojný. Od té doby nebyl na jmenované lokalitě pozorován. (Soldát - připraveno k tisku). Skala (pro Moravu) a Hrubý (pro Slovensko) druh neuvádějí.

Adela leucocerella Scop. Pro Čechy uvádí Sterneck Prahu, Prahu-Kunratice, Chuchle a poznamenává, že druh se vyskytuje jen na velmi úzce ohraničené lokalitě s porosty Veronica chamaedrys L. Na lokalitě Karlštejn se druh v roce 1973 až 1976 vyskytoval jednotlivě a vzácně, v roce 1977 byl poměrně hojný. Od té doby se vyskytuje ojediněle a opět vzácně. Skala druh pro Moravu neuvádí.

Čeleď: Tineidae

Eumasia (Dysmasia) parietariella H.-S. Podle J. Klimesche - rakouského entomologa jde o mediterránní druh zasahující do jižní části střední

Evropy. Druh je velmi vzácný a létá za hlubokého soumraku velmi krátkou dobu a jen v okolí skalnatých srázů. Ve Sterneckově Prodromu je uvedena lokalita Praha, Závist, Jedná se o údaje před rokem 1933. Novější nálezy pocházejí z roku 1974 (Praha-Baba, dosti hojný), 1976 jednotlivě, r. 1977 opět hojnější a to jak na uvedené lokalitě Praha-Baba, tak také byl zjištěn na lokalitě Suchdol-Únětice u Prahy. Jednotlivě byl sbírán na lokalitě Srbsko-Koda v roce 1975 a 1976. Poslední 4 roky se vyskytuje jen ojediněle a velmi vzácně. (Soldát et Starý 1978).Housenka žije na skalních lišejnících. Pro Moravu (Skala) a Slovensko (Hrubý) není druh uveden.

Cephimallota simplicella H.-S. Pravděpodobně nový druh pro ČSSR, sbírán jednotlivě v letech 1974, 1976 a 1977 na lokalitě Praha-Baba. Od té doby nepozorován (Soldát - připraveno k tisku).

Čeleď: Plutellidae

Roesslerstammia pronubella Den. et Schiff. Dosud byl znám z Čech ojedinělý nález Nickerlův z Prokopského údolí a Závisti. Kromě toho uvádí Sterneck také Karlštejn. Po asi 40 letech ulovil V. Felix 1 exemplář v Srbsku u Berouna 13.V.1973 a 1 exemplář na lokalitě Soběšín, okres Kutná Hora 21.V.1972, 1 exemplář v r. 1976 Medník (P. Pipek lgt.). Skala tento druh pro Moravu neuvádí.

Čeleď: Argyresthiidae

Argyresthia ivella Haw. Ve Sterneckově Prodromu je druh uveden pod názvem Argyresthia andereggiella Dup. Jedná se o staré sběry, pravděpodobně na začátku našeho století. Je to velmi vzácný druh, který objevil na lokalitě Karlštejn v roce 1979 M. Soldát. Na Moravě ani na Slovensku nebyl dosud zjištěn.

Čeleď: Leucopteridae

Leucoptera spartifoliella Hb. Velmi lokální druh, vázaný na Sarothamnus. Na zkoumaných lokalitách Týnec nad Sázavou (Soldát 1980), Srbsko a Zadní Třebáň (Soldát et Starý 1978) velmi hojný, avšak po vymrznutí velkých porostů Sarathamnus před několika roky se stal tento druh vzácným a vyskytuje se jen jednotlivě.

Leucoptera lotella Stt. Velmi vzácný lokální druh, vázaný na Coronilla varia. 4 exempláře vychované z housenek B. Starým z lokality Srbsko-Koda v roce 1967 potvrzují výskyt tohoto druhu v Čechách. Jedná se pravděpodobně o nový druh pro Čechy, neboť 1 exemplář, uváděný ve Sternec-

kově Prodromu z Prokopského údolí,, nebyl asi správně tehdy determinován (Soldát et Starý 1978).

Čeleď: Lithocolletidae

Lithocolletis platani Staudinger. Zatímco se tento lokální druh, vázaný na Platanus, v Čechách nevyskytoval, byl na Moravě v Lednici (Skala 1931-1932) na začátku tohoto století velmi hojný. Běžně se vyskytuje v oblastech jižního Slovenska (Bratislava, Štúrovo) a v MLR. Pro Čechy ho objevil B. Starý v Praze-Bubenči v roce 1975, kdy byl velmi hojný. I když se později jeho populace částečně snížila, areál výskytu se rozšířil na další pražské čtvrtě, kde je platan.

Lithocolletis helianthemella H.-S. Velmi vzácný, lokální druh, vázaný na Helianthemum. Poprvé byl zjištěn na skalní terase v Srbsku-Kodě B. Starým v roce 1973. Je to pravděpodobně jediná lokalita nejen v Čechách, ale asi i v ČSSR. Druh se velmi těžko zjišťuje, protože minované listy devaterníku padají ihned na zem, jakmile je housenka opustí. Tato housenka, jako jediný druh rodu, se kuklí mimo minu (Soldát et Starý 1978). Na lokalitách (Praha-Hlubočepy a Prokop. údolí), kde sbíral v minulém století Nickerl, druh nově zjištěn nebyl.

Lithocolletis scopariella Z. Velmi vzácný a lokální druh, vázaný na Sarothammus. Sterneck uvádí pouze jedinou lokalitu Zákupy, Jedná se o starší údaj. Pro Moravu ani Slovensko není druh uveden. 1 imago vychoval B. Starý na Sarothammus z Hlásné Třebáně v roce 1974 při chovu Leucoptera spartifoliella Hb. a Gelechia mulinella Z. Několik exemplářů ulovil M. Soldát v Týnci nad Sázavou v letech 1974 až 1976. Před několika lety došlo k vymrznutí janovců na velké ploše, kde se druh vyskytoval. Od té doby zatím nebyl nově zjištěn. Soldát (1978), Soldát et Starý (1978).

Plutella incarnatella Steudel. Velmi lokální a vzácně se vyskytující druh, u nás známý pouze z jediného sběru na Šumavě. Housenky žijí ve dvou generacích jednotlivě na česnáčku (Alliaria officinalis). V roce 1978 ulovil B. Starý 1 exemplář na lokalitě Srbsko-Koda (Krušek et Soldát 1980).

Čeleď: Bradyptesidae

Bradyptesis appendiculata Esp. Velmi vzácný a zcela ojediněle se vyskytující stepní druh. Sterneck uvádí pouze lokalitu Praha-Závist a to se jednalo o velmi starý nález. V Srbsku, okres Beroun, ulovil K. Krušek v roce 1952 1 exemplář (Krušek et Soldát 1980). Skala uvádí, že na lo-

kalitě Brno se vyskytoval velmi hojně. Jednalo se o sběry před rokem 1911. Kromě toho byl chycen 1 exemplář v Mikulově na začátku tohoto století.

Čeleď: Coleophoridae

Coleophora otitae Z. Vzácný stepní druh, vázaný na Silene otites L. Sbírán B. Starým na lokalitě Srbsko-Koda a M. Soldátem na lokalitě Praha-Baba jednotlivě od roku 1973 až 1977. Živné rostliny ubývá a s ní i tento druh. Pro Moravu uvádí Skala okolí Brna a Fulnek.

Colephora conyzae Z. Velmi vzácný druh, vázaný na Inula hirta. 2 imaga vychoval B. Starý z nasbíraných vaků v roce 1970 z lokality Karlštejn. Jde o nový druh pro ČSSR.

Coleophora thymi Hering. Velmi vzácný a lokální, stepní druh, vázaný na mateřídoušku. Zjištěn na lokalitách: Karlštejn, Hlásná Třebáň, (B. Starý lgt.), Praha-Tichá Šárka v roce 1973 a 1974 (Soldát et Starý 1978). Jde o nový druh pro ČSSR.

Coleophora galatellae Hering. Velmi vzácný druh, vázaný (Patzak 1974) na Aster linosyris. Loven na lokalitě Praha-Podhoří v roce 1942 (B. Starý lgt.), Karlštejn, Srbsko-Koda v roce 1979 (M. Soldát lgt.), Praha-Baba v roce 1974, 1976 (M. Soldát lgt.). Nový druh pro ČSSR.

Coleophora linosyris Hering. Velmi vzácný druh. Praha-Baba 1 exemplář v roce 1977 (M. Soldát lgt.). Srbsko 1 exemplář v roce 1977 (M. Soldát lgt.). Další lokality v Čechách: Podhoří-Praha-Troja v roce 1946, Žalhostice v roce 1946 a Velké Žernoseky v roce 1948 (B. Starý lgt.).

Coleophora virgaureae Stt. Velmi vzácný stepní druh, vázaný na Solidago a dle Patzaka (1974) též Aster amellus. V Sušici ulovil 1 exemplář v roce 1949 B. Starý a 1 exemplář na lokalitě Srbsko-Koda v roce 1974 týž entomolog. Je to nový druh pro Čechy (Soldát et Starý 1978). Pro Moravu uvádí Skala okolí Brna (před rokem 1911).

Coleophora milvipennis Z. 1 exemplář v roce 1974 ulovil M. Soldát na lokalitě Hlásná Třebáň. Je to nový druh pro ČSSR.

Coleophora artemisicolella Bruand. 4 exempláře získal B. Starý na lokalitě Srbsko-Koda. Je to nový druh pro ČSSR, vázaný na Artemisia vulgaris. Nálezy pocházejí z roku 1974 (Soldát et Starý 1978).

Coleophora lithargyrinella Z. 1 exemplář ulovil v roce 1971 M. Soldát na Karlštejně a 1 exemplář na lokalitě Srbsko-Koda v roce 1975 (B. Starý lgt.). Je to nový druh pro ČSSR, vázaný na Stellaria a Cerastium.

Coleophora motacilella Z. Nový druh pro Čechy, minující na semenech Chenopodium a pravděpodobně i na Atriplex. 1 exemplář Praha-Baba v roce 1975 (M. Soldát lgt.). Skala uvádí pro Moravu Brno a to před rokem 1911.

Čeleď: Yponomeutidae

Paraswammerdamia caesiella Hb. Sterneck druh neuvádí. 1 exemplář ulovil v roce 1961 na Karlštejně B. Vančura (coll. B. Starý) (Soldát et Starý 1978). Nález dalšího exempláře pochází z roku 1979 z lokality Praha-Baba (M. Soldát lgt.). Pro Moravu nejsou uvedeny žádné lokality. Jde o nový druh pro ČSR.

Čeleď: Cosmopterygidae

Heinemannia festivella Den. et Schiff. Lokální a velmi vzácný druh, vázaný na Solidago. Pravděpodobně jde o nový druh pro ČSR, neboť ani Sterneck ani Skala jej neuvádějí. Od roku 1970 až 1977 byl loven jednotlivě na lokalitě Praha-Baba (M. Soldát et B. Starý lgt.). 2 exempláře ulovil v roce 1972 O. Loumek v Radotíně u Prahy a další exemplář pochází z Prahy-Prokopského údolí z roku 1976 (G. Elsner lgt.). V dalších letech zatím nebyl pozorován.

Mompha nodicolella Fuchs. Velmi lokální a velmi vzácný druh, vázaný na Chamaenerium angustifolium. Sterneck (1933) uvádí pouze 1 exemplář, chycený v roce 1927 v okolí Děčína. Ve Skalově Prodromu není veden. Hrubý (1964) zaznamenává pro Slovensko jen jedinou lokalitu Vrátná dolina z Malé Fatry. V letech 1975 až 1977 vychoval z hálek na živné rostlině několik desítek imag M. Soldát. Jednalo se o lokalitu v okolí Týnce nad Sázavou, měřící necelý ar. Lokalita byla později značně poškozena polomy a pozdějšími odvozy vyvrácených kmenů, takže po roce 1979 nebyl druh na této lokalitě zjištěn.

Čeleď: Oecophoridae

Cryptolechia denisella F. Velmi lokální a vzácný druh. Jeho biologie není dosud známá. Na lokalitách, uváděných Sterneckem se už nevyskytuje a na Moravě nebyl zjištěn. V letech 1974 až 1978 uvedený druh lovil M. Soldát a B. Starý na lokalitě Srbsko-Koda a to na několika málo m^2 (Soldát et Starý 1978).

Depressaria hippomarathri Nick. Sterneck uvádí několik lokalit. Ve Skalových pracech není druh uveden. Také v Prodromu Hrubého není obsažen. Z posledních nálezů: 1 housenku na Seseli našel Z. Weidenhoffer na lo-

kalitě Praha-Baba v roce 1973, imago se líhlo 31.V.1973 (coll. Soldát). Druh je velmi vzácný, vázaný na Seseli. Hering (1932) a Spuler (1913) uvádějí ještě Helianthemum.

Agonopteryx scopariella Hein. Velmi lokální a vzácný stepní druh, vázaný na Sarothamnus scoparius. Sterneck ani Skala jej neuvádějí. Na lokalitě Týnec nad Sázavou (Soldát 1980) ulovil M. Soldát 1 exemplář v roce 1973, 2 exempláře v roce 1975, 1 exemplář v roce 1976, 5 exemplářů v roce 1977. Od té doby, vymrznutím rozsáhlých porostů janovce nebyl zatím tento druh na lokalitě zjištěn.

Agonopteryx assimilella Tr. Sterneck uvádí několik lokalit, Skala jen Brno. Jedná se o lokální vzácný stepní druh, vázaný na Sarothamnus scoparius L. 2 imaga vychována z housenek na janovci v roce 1974 a 1975 z lokality Týnec nad Sázavou (Soldát 1980).

Agonopteryx astrantiae Hein. Velmi lokální a velmi vzácný druh, vázaný na původní porosty Astrantia major. V roce 1969 vychoval z housenek větší počet imag B. Starý z lokality Srbsko-Koda. Jde o nový druh pro ČSSR (Soldát et Starý 1978). Jako nový druh pro Slovensko uvedený druh objevil na lokalitě Slovenský ráj A. Reiprich (1977) v roce 1972.

Fabiola pokornyi Nick. Velmi vzácný lokální druh, vázaný na trouchnivějící kmeny a kořeny habrů (Carpinus betulus). Poprvé byl publikován MUDr Nickerlem v roce 1889. Teprve v roce 1972 potvrzen na lokalitě Srbsko-Koda (Z. Starý lgt.). V roce 1973 a 1974 dokonce velmi hojný. Jednotlivě byl zjištěn i na Karlštejně v roce 1973 a 1974 (M. Soldát lgt.). Asi před 2 lety byl zjištěn na lokalitě Vrané nad Vltavou, a to dosti hojně (P. Pipek lgt.). Nejde o druh endemický pro území ČSSR, jak se dříve předpokládalo, protože jednotlivé sběry jsou známy nejen z ostatních částí Čech (Hradec Králové, rok 1948, O. Komárek lgt.), ale i ze SSR - viz Hrubého Prodromus (Soldát et Starý 1978). Rakouský entomolog J. Klimesch uvádí rozšíření tohoto druhu: západní část Malé Asie, Řecko, Balkán, Maďarsko a Čechy (okolí Prahy).

Čeleď: Gelechiidae

Gelechia mulinella Z. Sterneck uvádí pouze jediný nález na lokalitě Jankov u Českých Budějovic (Baťa lgt.). Druh je vázán na biotopy janovce (Sarothamnus) a byl pokládán za velmi lokální a vzácný druh. V roce 1974 a 1975 byl vychován větší počet imag z lokality Hlásná Třebáň (M. Soldát et Starý lgt.). V roce 1975 bylo zjištěno v okolí Týnce nad Sázavou velké množství housenek v květech janovce a z nich vychována úspěšně imaga (M. Soldát lgt.). Také byl zjištěn v Solenici, okres

Příbram (M. Soldát lgt.) (Soldát et Starý 1978).(M. Soldát 1980). Po vymrznutí janovců v roce 1978 na hlavní lokalitě v Týnci nad Sázavou se druh stal opět vzácným a vyskytuje se zatím jen jednotlivě. Pro Moravu nejsou uvedeny žádné lokality a také Hrubý jej neuvádí pro Slovensko.

Gelechia interruptella Hb. Lokální a vzácný druh, vázaný na Sarothamnus. Sterneck potvrzuje jeho výskyt v Čechách, ale Skala ani Hrubý jej neuvádějí pro Moravu a Slovensko. 6 exemplářů ulovil M. Soldát v Týnci nad Sázavou v roce 1971, 1973, 1974, 1975 a 1976. Pozdější jeho výskyt nebyl potvrzen. Příčinou bylo vymrznutí velkého počtu keřů janovce na uvedené lokalitě.

Aristotelia decurtella Hb. Vzácný lokální druh, vázaný na Eryngium campestre L. Pro Čechy uvádí Sterneck několik lokalit (jedná se o údaje před rokem 1933). Tento druh lovil na lokalitě Srbsko-Koda v roce 1977 M. Soldát a v roce 1979 (M. Soldát, B. Starý a Z. Starý). Na Moravě zatím nebyl zjištěn.

Čeleď: Tortricidae

Clepsis unifasciana Dup. Ve Sterneckově Prodromu není druh uveden. Lze tedy motýly lovené v Srbsku-Kodě (B. Starý lgt.) a na lokalitě Praha-Baba v letech 1972 až 1974 a 1978 (M. Soldát lgt.) a Praha-Hanspaulka v roce 1970, 1973 a 1976 (M. Soldát lgt.) považovat za nový druh pro Čechy, popř. ČSR. Druh je vázán na Ligustrum vulgare L. Od té doby nebyl nově potvrzen.

Argyrotaenia pulchellana Haw. Ve Sterneckově Prodromu není uveden, takže se pravděpodobně jedná o nový druh pro Čechy. Na Moravě se vyskytoval v okolí Brna (Skala 1913). V roce 1974 a 1976 byl zjištěn na několika lokalitách: Týnec nad Sázavou (M. Soldát lgt.), Praha-Zlíchov, Praha-Jenerálka, Praha-Divoká Šárka, Suchdol-Únětice u Prahy (M. Soldát lgt.). Od té doby zatím nově nepozorován.

Philedonides rhombicanus H.-S. Druh uvádí pouze Sterneck pro Čechy. Skala jej neuvádí ani Hrubý pro Slovensko. Hannemann (1961) uvádí, že tento druh se vyskytuje v Maďarsku, Rakousku a ČSSR. Druh žije na Rumex acetosella L. 3 exempláře ulovil M. Soldát v Týnci nad Sázavou 17. a 18.IV.1976. Od té doby nově nepotvrzen.

Pammene fraxinana Peyerimhoff. Poprvé zjištěn V. Vlachem v Praze-Dejvicích v roce 1935, další exemplář pochází z Hlásné Třebáně z roku 1974 (B. Starý lgt.). Od té doby nebyl druh znovu potvrzen.(Soldát et Starý 1978). Na Moravě zatím nebyl zjištěn (Skala).

Eucosma lacteana Tr. Sterneck ani Skala druh neuvádějí. Pro Slovensko uvádí Hrubý pouze 2 lokality: Nové Mesto nad Váhom a Malá Fatra-Vrátna dolina. Je to vzácný, stepní druh, vázaný na Artemisia campestris L. 1 exemplář Karlštejn v roce 1943 (V. Zouhar lgt.), Stará Huť u Dobříše a 1 exemplář v roce 1970 a 1973 (M. Soldát lgt.). (Soldát et Starý 1978). Nový druh pro ČSR. Od roku 1973 další exemplář nezjištěn.

Acleris tineana Hb. Velmi vzácný druh, který uvádí pouze Sterneck z malého počtu lokalit. Na Moravě ani na Slovensku nebyl zjištěn. V Čechách byl znovu potvrzen sběry 2 exemplářů na lokalitě Karlštejn v roce 1971 a 1972 (M. Soldát lgt.). Od té doby nepozorován (Soldát et Starý 1978).

Spatalistis bifasciana Hb. Velmi vzácný a zcela ojediněle se vyskytující druh. Sterneck uvádí 1 nález ze Zbraslavic u Čáslavi z minulého století, ale sám pochybuje o správnosti determinace. Na Moravě ani na Slovensku nebyl zatím zjištěn. Nové ověřené nálezy: Karlštejn 1 exemplář z roku 1970 (B. Starý lgt.), Praha-Šárka 1 exemplář z roku 1971 (B. Starý lgt.), Týnec nad Sázavou 1 exemplář z roku 1973 (M. Soldát lgt.). Od té doby nově nezjištěn.

Celypha capreolana H.-S. Velmi vzácný lokální stepní druh, vázaný na Hieracium. Sterneck uvádí pouze 1 nález ze Žernosek z roku 1932 (Zimmermann lgt.). Skala: okolí Brna a Mikulov. Hrubý pro Slovensko uvádí jen 2 lokality (Hegyfarok a Štúrovo). Na lokalitě Praha-Baba objeven v roce 1970 (M. Soldát lgt.). Do roku 1978 byl dokonce dosti hojný. V posledních letech vlivem zarůstáním lokality se stává vzácným a vyskytuje se už jen jednotlivě. 1 exemplář uloven v okolí Radotína v roce 1980 (M. Soldát lgt.). Na jiných lokalitách nebyl zjištěn.

Čeleď: Pterophoridae (= Alucitidae)

Marasmarcha lunaedactyla Haw. Velmi lokální a vzácný druh, vázaný na Ononis. Na lokalitě Praha-Zlíchov byl ale velmi hojný od roku 1970 až 1976 na velmi úzce omezeném prostoru lokality s bohatými porosty živné rostliny. Bytovou zástavbou byla velká část lokality zničena a uvedený druh se už vyskytuje jen ojediněle a velmi vzácně (M. Soldát lgt.). 1 exemplář ulovil na lokalitě Praha-Baba B. Starý v roce 1976. 1 exemplář v roce 1976 na Srbsko-Kodě (V. Renner lgt.). Na Slovensku zatím nebyl zjištěn. Na Moravě také ne.

Pterophorus baliodactylus Z. Lokální a velmi vzácný druh, vázaný na Origanum vulgare L. a Thymus (Schwarz 1953). Je znám jen z několika má-

lo míst v Čechách a na Moravě. Na Slovensku zatím nebyl zjištěn. Z novějších nálezů: Praha-Baba jednotlivě v roce 1974, 1975, 1977 a 1980 (M. Soldát et B. Starý lgt.). Srbsko 3 exempláře v roce 1974 (J. Skyva lgt.), Srbsko 1 exemplář v roce 1977 (M. Soldát lgt.). Zarůstáním lokality na Babě je zde druh ohrožen.

Čeleď: Phycitidae

Eurhodope marmorea Haw. Sterneck uvádí několik málo lokalit, Skala jen Lednici a okolí Brna. Pro Slovensko jsou v Prodromu Hrubého jen 4 lokality. Druh je vzácný. Z posledních ověřených nálezů: Srbsko u Berouna v roce 1971 1 exemplář (G. Elsner lgt.), 4 exempláře Loděnice u Berouna v roce 1974 (G. Elsner lgt.), Praha-Baba 5 exemplářů v roce 1980 (M. Soldát lgt.).

Hypochalcia decorella Hb. Lokální velmi vzácný stepní druh, jehož biologie není dosud známá. Sterneckovy údaje se týkají většinou pražského okolí. Skala uvádí jen Brno a Mikulov. Pro Slovensko jsou v Prodromu jen Štúrovo a Kováčov. V NDR (Hannemann 1977) nebyl tento druh zatím zjištěn. Na pražských lokalitách se vyskytoval pravidelně (Praha-Baba jednotlivě v roce 1961 a 1969 M. Soldát lgt.), poslední nález z této lokality je z roku 1977. Lokalita zarůstá, což ovlivňuje výskyt tohoto vzácného motýla. Sedlec u Prahy 1 exemplář v roce 1974 (M. Soldát lgt.) Poměrně hojný byl na lokalitě Praha-Zlíchov v roce 1970 a 1971. Před několika lety při bytové zástavbě byla plocha, na které se druh vyskytoval, devastována a od té doby nebyl zde už zjištěn. 1 exemplář ulovil B. Starý v Hlásné Třebáni v roce 1974 a v roce 1977 1 exemplář ulovil M. Čapek v Klentnici na Moravě.

Homoeosoma binaevellum Hb. Lokální vzácný stepní druh, vázaný na Carduus. Pro Moravu jako nový druh byl zjištěn v roce 1922 z lokality Lednice a z téže lokality v roce 1924 druhý exemplář (Skala 1931-1932). Pro Čechy byl publikován jako nový druh v roce 1978 v Bohemia centralis 7. V ní jsou zachyceny sběry v Čechách: Karlštejn 1 exemplář (V. Zouhar lgt.), Srbsko 1 exemplář v roce 1976 (B. Starý lgt.), Suchdol-Únětice u Prahy 2 exempláře (M. Soldát lgt.).

Homoeosoma saxicolum Vaughan. Nový druh nejen pro Čechy, ale pravděpodobně i celou ČSSR. 1 exemplář v Srbsku u Berouna ulovil v roce 1973 G. Elsner. Další 1 exemplář byl uloven v Praze-Babě v roce 1977 (M. Soldát lgt.) (Krušek et Soldát 1980) a (Soldát - připraveno k tisku).

Homoeosoma pseudonimbellum Bentinck. V Hostimi, okres Beroun, ulovil V. Felix 1 exemplář v roce 1965. Další nálezy: Praha-Baba 1 exemplář v roce 1976 (B. Starý lgt.), v roce 1977 1 exemplář (M. Soldát lgt.). Druh patří mezi velmi vzácné a pravděpodobně bude novým druhem pro ČSSR.

Spermatophthora hornigii Lederer. Velmi vzácný stepní druh. Sterneck uvádí jen nález Nickerlův z okolí Prahy. Skala Brno a Mikulov před rokem 1912. V Prodromu Hrubého je uvedena pouze jediná lokalita "Obsolovce". Novější nález z Prahy-Šárky je z roku 1947 (B. Starý lgt.). Od té doby nepozorován.

Čeleď: Crambidae

Catoptria confusella Stgr. Velmi lokální a vzácný stepní druh, jehož biologie není dosud známá. Hannemann (1977) poznamenává, že "Terra typica" pro druh jsou Čechy (okolí Prahy) a jeho rozšíření výskytu omezuje na Rakousko a ČSSR. Spuler (1913) uvádí, že se vyskytuje v okolí Vídně a Prahy. I když Hrubý (1964) rovněž uvádí jeho výskyt na Slovensku (Štúrovo a Hliník nad Hronom), můžeme přesto považovat druh za pražský endemit. Z novějších ověřených nálezů: Praha-Baba 2 exempláře v roce 1975 a 1 exemplář v roce 1977 (M. Soldát lgt.).

Catoptria lithargyrella Hb. Lokální vzácný stepní druh. Sterneck jej uvádí. Skala a Hrubý nikoliv. Jednotlivě se vyskytoval v posledních letech na lokalitě Praha-Baba (1971, 1972, 1974, 1975, 1976, 1979) a vzácně v roce 1980. Snížení jeho populace zřejmě ovlivňuje zarůstání lokality.

Agriphila geniculea Haw. Velmi vzácný druh, vázaný na Poaceae. Ve Sterneckově Prodromu není druh uveden. Skala uvádí jen 1 nález z Lednice. Jako nový druh pro Čechy jej objevil v Srbsku G. Elsner v roce 1976 (1 exemplář).

Čeleď: Pyraustidae

Dolichartria punctalis (Den. et Schiff.). Vzácný druh. Několik málo lokalit uvádí Sterneck i Skala. Z novějších ověřených nálezů: Praha-Baba 1 exemplář v roce 1972, 2 exempláře v roce 1973 a 2 exempláře v roce 1974 (M. Soldát lgt.). Od té doby nepozorován (zarůstání lokality). Praha-Šárka v roce 1965 1 exemplář (B. Starý lgt.).Praha-Zlíchov 3 exempláře v roce 1971 (M. Soldát lgt.). Bytovou zástavbou "Pod Žvahovem" bude i zde tento druh decimován.

L i t e r a t u r a

Eckstein, K., 1933: Die Schmetterlinge Deutschlands, 5. Band, 223 str., Stuttgart.

Gregor, F., et Povolný, D., 1955: Československé vřetenušky. Acta ent. Mus. Nat. Pragae, XXX: 253-278.

Gregor, F., et Povolný, D., 1950: Naši příslušníci rodu Lithocolletis Hb. na Acer a Alnus. Entomologické listy, XIII: 129-151, Svoboda 5/II Brno.

Hannemann, H. J., 1961: Die Kleinschmetterlinge oder Microlepidoptera I. Die Wicker (s. str.) (Tortricidae). Jena.

Hachler, E., 1972: O několika vzácných motýlech jihomoravských. Malovaný kraj - Vlastivědný časopis Slovácka. VIII: 4: 14-15, Břeclav.

Hannemann, H. J., 1964: Die Kleinschmetterlinge oder Microlepidoptera II. Die Wickler (s. l.) (Cochylidae und Carposinidae). Die Zünslerartigen (Pyraloidea). 401 str., VEB Gustav Fischer Verlag, Jena.

Hannemann, H. J., 1977: Kleinschmetterlinge oder Microlepidoptera III. Federmotten (Pterophoridae) Gespinstmotten (Yponomeutidae) Echte Motten (Tineidae), str. 273. VEB Gustav Fischer Verlag, Jena.

Hering, M., 1932: Die Schmetterlinge nach ihren Arten dargestellt. 545 str., Verlag von Quelle et Meyer, Leipzig.

Higgins, L. G., Riley, N. D., 1970: A field guide to the butterflies of Britain and Europe. 380 str., Collins, London.

Hrubý, K., 1964: Prodromus Lepidopter Slovenska. 959 str., SAV, Bratislava.

Joukl, H. A., 1910: Motýlové a housenky střední Evropy. 342 str., Kober, Praha.

Koch, M., 1972: Wir bestimmen Schmetterlinge. III. Eulen. 288 str., Neumann Verlag, Radebeul.

Koch, M., 1976: Wir bestimmen Schmetterlinge. IV. Spanner. 291 str., Neumann Verlag, Leipzig-Radebeul.

Komárek, J., Tykač, J., 1949: Atlas motýlů. 109 str. Melantrich, Praha.

Králíček, M., 1974: Podaří se zachránit vzácné druhy motýlů vátých písků? Malovaný kraj - Vlastivědný časopis Slovácka. X: č. 3, str. 14-15, Břeclav.

Králíček, M., 1974: Podaří se zachránit vzácné druhy motýlů vátých písků? Malovaný kraj - Vlastivědný časopis Slovácka. X: č. 4, str. 14-15. Břeclav.

Králíček, M., 1975: Bílé Karpaty - jedna z nejpozoruhodnějších krajin-

ných oblastí střední Evropy. Malovaný kraj - Vlastivědný časopis Slovácka. XI: č. 4, s14-17, Břeclav.

Králíček, M., Povolný, D., 1980: K súčasnému stavu faunistiky moravských denných motýlov. Entomologické problémy 16, 10-129. SAV, Bratislava.

Krampl, F., 1973: Píďalky jižních Čech. Přírodovědecký časopis jihočeský, 13, Supplementum I. 74 str., České Budějovice.

Krampl, F., 1976: Heliophus texturata Alph. na Slovensku a další nálezy druhů Euxoa temera Hb. a Mythimna unipuncta Haw. (Lep. Noctuidae). Zpr. Čs. spol. ent. při ČSAV, 12: 74-75. Polygrafia, Praha.

Krušek, K., Soldát, M., 1980: Motýlí fauna Karlštejnska - 2. část. Bohemia centralis 9: 109-161, Praha.

Moucha, J., 1972: Sbíráme motýly. 236 str., Albatros, Praha.

Moucha, J., 1973: Naši denní motýli. 231 str., Albatros, Praha.

Moucha, J., Zahradník, J., 1975: Naši noční motýli. 369 str., Albatros Praha.

Nickerl, O., 1897: Seznam hmyzu českého (Macrolepidoptera). 41 str., Společnost pro fysiokracii v Čechách, Praha.

Patzak, H., 1974: Lepidoptera - Coleophoridae. Beitr. Ent., Bd. 24, H. 5/8, 153-278. Berlin.

Pipek, P., Soldát, M., 1979: Zpráva o pozorování tažných motýlů v Československu. 1977: Zpr. Čs. spol. ent. při ČSAV, 15: 63-73, Opava.

Reiprich, A., 1977: Doplnky k Prodromu Lepidopter Slovenska. Entomologické problémy 14: 13-69. Slov. ent. spol. Bratislava.

Schwarz, R., 1953: Motýli, 3. díl, 158 str. Nakl. Československé akademie věd, Praha.

Skala, H., 1912: Die Lepidopterenfauna Mährens I. 50 (1911), 63-241. Verh. d. naturforsch. Vereines, Brünn.

Skala, H., 1913: Die Lepidopterenfauna Mährens II. 51 (1912), 115-377. Verh. d. naturforsch. Vereines, Brünn.

Skala, H., 1932: Zur Lepidopterenfauna Mährens und Schlesiens, Čas. Mor. Mus. (Acta Musei Moraviensis), 30 (1931-1932): 1-197, Brno.

Soffner, J., 1974: K výskytu chladnomilných motýlů (Lepidoptera) na Šumavě. Sborník jihočeského muzea v Českých Budějovicích. Acta sci. nat. Mus. Bohem. merid. 14: 129-131. České Budějovice.

Soldát, M., 1978: Zpráva o pozorování tažných motýlů za rok 1976. Zpr. Čs. spol. ent. při ČSAV, 14: 83-92. Opava.

Soldát, M., 1980: Motýlí fauna Týnce nad Sázavou a jeho okolí. Zpr. Čs. spol. ent. při ČSAV, 16: 65-95. Opava.

Soldát, M., Starý, B., 1978: Fauna drobných motýlů Karlštejnska. Bohemia centralis 7: 105-149. Praha.

Spuler, M., 1913: Die sogenannten Kleinschmetterlinge Europas. 523 str. E. Schweizerbartsche Verlagsbuchhandlung Nägele et Dr. Sproesser, Stuttgart.

Starý, J., 1965: K výskytu některých teplomilných druhů z čeledi Noctuidae. Zpr. Čs. spol. ent. při ČSAV I: 4, 13-16, Praha.

Sterneck, J., 1929: Prodromus der Schmetterlingsfauna Böhmens I. 297 str. Karlsbad.

Sterneck, J., Zimmermann, F., 1933: Prodromus der Schmetterlingsfauna Böhmens II. Microlepidoptera. Karlsbad.

Švestka, M., 1977: Historický výskyt jasoně Parnassius apollo marcomanus Kammel v Podyjí. Zprv. Čs. spol. ent. při ČSAV 13: 33-42. Opava.

Weiss, D., 1961: Výskyt hnědáska podunajského (Melitaea britomartis Assm.) u Štúrova na jižním Slovensku. Čas. Nár. muzea 13: 182-188, Praha.

Weiss, D., 1963: Příspěvek k poznání motýlů (Lepidoptera) Slánska. Čas. Nár. muzea, 11: 149-155. Praha.

Zelený, J., 1977: Přemnožení běláska ovocného (Aporia crataegi L.) v Čechách. Zpr. Čs. spol. ent. při ČSAV, 13: 97-99. Opava.

Zprávy Československé společnosti entomologické při ČSAV.
Určeno pro vnitřní potřebu členů společnosti.
Za obsah zodpovídá výbor společnosti.

Červená kniha ČSR.

Miloš Soldát
M O T Ý L I
(Lepidoptera)

Vydání 1.
Datum vydání : 1987

Náklad 1.300 výtisků, 36 stran.
Technická úprava Zdeněk Černý.

Tisk : Moravské tiskařské závody, n.p. Olomouc, závod 42, Opava.